

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Islands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

8. april 2013

Høring over rapport fra udvalget om evalueringen af kommunalreformen

Håndværksrådet takker for muligheden for at kommentere evalueringen af kommunalreformen samt de anbefalinger, som udvalget kommer med i relation til at justere kommunalreformen. Vi takker ligeledes for at have fået mulighed for at deltage i et dialogmøde med udvalget i relation til deres arbejde med den regionale udvikling.

Vi vil i det følgende alene kommentere analyser og anbefalinger i relation til den regionale udvikling.

Kommentarer til opgavefordeling i erhvervsudviklingsindsatsen

Et af kommunalreformens formål var at sikre en klar ansvarsplacering og arbejdsdeling på det erhvervspolitiske område. Ved reformen overgik således ansvaret for erhvervs-service til kommunerne. Baggrunden herfor var en årelang diskussion af, hvordan man kunne minimere overlappende aktiviteter på den lokale og regionale erhvervs politik via en enstrengt indsats.

Det er Håndværksrådets vurdering, at man har taget et stort skridt i den rigtige retning med reformen, selv om der stadig er eksempler på overlappende aktiviteter og uhen-sigtsmæssig arbejdsdeling. Det overordnede billede er imidlertid, at kommunerne har øget aktivitet og fokus på erhvervs politikken. Denne udvikling kunne styrkes ved, at der blev stillet krav om, at kommunerne skal udbyde en basal erhvervs service over for virksomhederne. Det er samtidig vores vurdering, at indsatsen kunne styrkes ved øget koordinering, fælles metodeudvikling, fælles satsning på kvalitetsudvikling og en fælles markedsføring af, at kommunerne tilbyder fundamentale minimumsydelser over for virksomhederne.

Udvalget peger endvidere på, at Danmarks Vækstråd med fordel kunne styrke den vertikale koordinering. Håndværksrådet skal bakke op om denne anbefaling, ligesom Danmarks Vækstråd også kunne tildeles en mere central opgave i forhold til at vurdere behovet for en horisontal koordinering.



Kommentarer til evaluering af de regionale vækstforas indsats

En af de store ændringer og nyetableringer i kommunalreformen var nedsættelse af de regionale vækstfora. I den forbindelse lægger Håndværksrådet stor vægt på, at man valgte at invitere repræsentanter for erhvervslivet til at indgå i det strategiske arbejde for at udvikle bedre vækstvilkår samt indgå i arbejdet med at prioritere anvendelsen af strukturfondsmidlerne.

Specielt for de små og mellemstore virksomheder har det givet en helt ny mulighed for at være med til at sætte denne virksomhedsgruppes særlige behov for vækstvilkår på den regionale dagsorden.

Det er vigtigt, at man på regionalt plan sikrer, at der er fokus på vækstvilkår for hele erhvervslivet. Der er en mangfoldighed i det regionale erhvervsliv, der når langt videre end de brancher eller klynger, der måske er en særlig styrkeposition i regionen. Vi kunne dog ønske, at en eventuel ændring af lov om erhvervsfremme sikrede, at små og mellemstore virksomheders interesser blev sikret en repræsentation i alle vækstfora.

Håndværksrådet er enig i, at vækstforaene har levet op til deres overordnede opgave ved at bidrage til et samlet regionalt strategisk fundament for den regionale udvikling. Inddragelsen af erhvervslivet i dette arbejde har også givet et større ejerskab til det regionale arbejde. Det sidste har dog stadig et stort potentiale for at blive styrket.

Evalueringen peger endvidere på en række meget centrale udfordringer for arbejdet i vækstfora:

1) Det er fortsat en udfordring at kvantificere resultatskabelsen af vækstforaenes indsats på trods af stort fokus og ressourceforbrug på området.

Ifølge Håndværksrådets vurdering er dette en udfordring, der med stor fordel kunne findes operative svar på ved at udvikle fælles værktøjer og paradigmer. Vi kan støtte forslaget om, at Danmarks Vækstråd tillægges denne opgave.

Vi skal samtidig pege på, at det er vigtigt at sikre en rimelig sammenhæng mellem de ressourcer, der afsættes til effektivitet med indsatsens størrelse. I den forbindelse kunne det være relevant at diskutere, i hvilke type initiativer det giver mening at stille krav om et meget stort anlagt system af kvantificerbare mål, kontrolgrupper og dokumenteret additionalitet, og i hvilke initiativer det er vigtigst at sikre, at indsatsen er evidensbaseret og dermed bygger på dokumenteret viden om, hvilke typer aktiviteter, der giver den efterlyste effekt. Kravet kunne således i bestemte typer af sager være, at det var designet af indsatsen, der var evidensbaseret.

2) Evalueringen viser, at der er en tendens til institutionalisering af erhvervsudviklingsarbejdet med risiko for, at der opstår driftslignende tilskud og begrænset konkurrence om midlerne.

Vi skal blot bemærke, at det er et dilemma, der kendes fra andre sammenhænge, hvorfor man kan se på løsningsmodeller fra andre sider, ligesom dilemmaet vil blive nærmere analyseret i forbindelse med evalueringen af væksthuse. Håndværksrådet skal i den forbindelse blot pege på, at der udover de skitserede færemomenter også er klare fordele ved, at der sker en forankring af viden og aktiviteter fra flere forskellige aktiviteter i fx Væksthuse. Det kan komme virksomhederne til gode i form af højere kvalitet i ydelser, en mere helhedsorienteret tilgang til virksomheden samt lette muligheden for markedsføring af et konkret initiativ, når virksomhederne i forvejen kender aktøren.

3) Evalueringen viser ikke overraskende, at der er store forskelle mellem de enkelte regioners forbrug af midler til administration. Det administrative arbejde med blandt andet projektmodning og sagsbehandling vedrørende EU-midler i tilknytning til vækstfora er betydeligt og noget af dette skal givet vist løses på EU-plan.

Det er Håndværksrådets vurdering, at der herudover er en del inspiration at hente via systematisk benchmarking og sikring af sammenlignelige data.

Kommentarer til de regionale udviklingsplaner

Det fremgår af evalueringen, at det ikke er tydeligt, hvilken rolle og gennemslagskraft de regionale udviklingsplaner har. Det kan åbenbart ikke vurderes, om planerne har haft betydelig effekt på de igangsatte aktiviteter.

Når evalueringen ikke har bidraget med viden om og i givet fald hvilken effekt de regionale udviklingsplaner har haft, er det vanskeligt at bidrage med evidensbaseret forslag til, hvilken rolle de regionale udviklingsplaner bør have fremover. Det er dog foruroligende, at 1/3 af kommunerne ikke omtaler den regionale udviklingsplan i kommune-strategien.

Den manglende viden om effekten er vel også årsagen til, at udvalget fremlægger 4 forslag, der trækker i hver sin retning.

Håndværksrådet finder ikke, at evalueringen giver belæg for at afskaffe de regionale udviklingsplaner, ligesom der heller ikke er belæg for at styrke dem. Vi kan heller ikke anbefale, at den regionale udviklingsplan og den regionale erhvervsudviklingsplan samles i en strategi. Det vil ganske vist styrke helhedstænkningen, men det vil mindske Vækstforaenes indflydelse og kompetence og risikere at udhule ejerskab og engagement i erhvervslivets indsats i vækstforaarbejdet.

Det er vores anbefaling, at der tilvejebringes en analyse af, hvilken rolle og gennemslagskraft de regionale udviklingsplaner rent faktisk har. Indtil denne foreligger, skal vi anbefale, at den regionale udviklingsplan bevares.

Kommentarer til kommunernes sagsbehandling

Kommunernes virksomhedsrettede sagsbehandling har stor betydning for virksomhedernes udviklingsvilkår. Det fremgår af evalueringen, at der ikke systematisk er krav til sagsbehandlingstider for de virksomhedsrettede sager. Hertil kommer, at der er meget stor forskel på gebyrerne fra kommune til kommune. Evalueringen peger således også på, at såvel lange sagsbehandlingstider som uigennemsigtige gebyrer er en udfordring, som der bør ses nærmere på.

Håndværksrådet er helt enig i, at kommunerne bør opstille mål for sagsbehandlingstider, og at det er vanskeligt at forstå, at der kan være så stor forskel på gebyrstørrelse fra kommune til kommune. Det gælder ikke kun for byggesagsbehandling, som specielt fremhæves i rapporten. Det gælder fx også i forhold til affaldsgebyrer, der er en langt mere sammenlignelig ydelse.

Håndværksrådet kan derfor kun anbefale, at der stilles krav om servicemål på sagsbehandlingstider, gennemsigtighed i forhold sagsbehandlingsprocessen på den enkelte sag samt at der bliver en større gennemsigtighed i forhold til, hvordan gebyrer bliver fastsat.

Med venlig hilsen



Ane Buch